

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Beaty Miničovej a členiek JUDr. Viery Pepelovej a JUDr. Eleny Kajčovičovej, v právnej veci žalobcu I., zastúpeného JUDr. D., proti žalovanému v I. rade I., žalovanému v II. rade L., obidvaja zastúpení JUDr. T., o zaplatenie 497 327 Sk, na odvolanie žalovaného v I. rade proti medzitýmnmému rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 53 Cb 20/2004 zo dňa 15. júna 2007, takto

rozhodol:

Medzitýmny rozsudok súdu prvého stupňa **potvrďuje**.

Odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým medzitýmny rozsudkom rozhodol, že základ žalovaného nároku je opodstatnený.

V odôvodnení uviedol, že žalobca si uplatnil právo na zaplatenie sumy 497 327 Sk s 12% úrokom z omeškania od 6. decembra 2001 do zaplatenia z titulu náhrady škody spôsobenej žalovaným v I. rade ako konateľom spoločnosti žalobcu, a to tým, že žalovaný v I. rade previedol na základe Dohody o postúpení práv a povinností zo zmluvy osobné motorové vozidlo značky Škoda Octavia, ktoré mal žalobca v prenájme na základe leasingovej zmluvy na žalovaného v II. rade. V zmysle platných ustanovení Obchodného zákonníka v čase podpísania Dohody o postúpení práv a povinností zo zmluvy, t.j. 6. decembra 2001, nie je možné vyvodit'

zodpovednosť konateľa pre porušenie jeho povinnosti podľa ustanovenia § 135a Obch. zák., podľa ktorého je povinný vykonávať svoju funkciu s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami spoločnosti a všetkých spoločníkov, a to z dôvodu, že uvedené ustanovenie Obchodného zákonníka nadobudlo účinnosť až dňa 1. januára 2002.

Vzhľadom na platné ustanovenie § 66 ods. 2 Obch. zák. na vzťah medzi spoločnosťou a konateľom sa pri zariaďovaní záležitostí spoločnosti primerane použijú ustanovenia o mandátnej zmluve. Vzhľadom na skutočnosť, že spoločenská zmluva neupravovala vzťah konateľa spoločnosti so spoločnosťou pri zariaďovaní záležitostí spoločnosti, je potrebné primerane aplikovať ustanovenia § 567 Obchodného zákonníka o mandátnej zmluve. Spoločenská zmluva žalobcu v čl. 22 upravuje zodpovednosť v prípade vzniku škody, ktorú spôsobí konateľ spoločnosti pri výkone svojej funkcie v rozsahu, ako zodpovedá mandatár svojmu mandantovi podľa Obchodného zákonníka. V danom prípade je nepochybné, že žalobca si na základe Zmluvy o finančnom leasingu ojazdeného vozidla vzal do prenájmu motorové vozidlo Škoda Octavia s právom kúpy. V deň podpisu zmluvy zaplatil žalobca v hotovosti predávajúcemu zálohu na nájomnom (akontáciu) a následne mesačné (leasingové) splátky. Vklad žalovaného v I. rade do spoločnosti v danom prípade nemožno považovať za uhradenie splátky za vozidlo vzhľadom na skutočnosť, že z príjmového pokladničného dokladu č. P-27 jednoznačne vyplýva, že ide o vklad majiteľa do spoločnosti. Žalovaný v I. rade ako štatutárny zástupca žalobcu a žalovaného v II. rade previedol predmet nájmu, t.j. motorové vozidlo bezodplatne a bez predchádzajúceho súhlasu ostatných spoločníkov žalobcu zo spoločnosti žalobcu na spoločnosť žalovaného v II. rade, v ktorej má väčšinový majetkový podiel, jeho konanie je preto potrebné považovať za konanie v rozpore s dobrými mravmi, ako aj záujmami spoločnosti. Súd preto rozhodol tak, že základ nároku je opodstatnený.

Proti rozsudku podal žalovaný v I. rade odvolanie.

Uviedol, že v čase, keď žalovaný v I. rade uskutočnil predmetný právny úkon, zákon konateľovi spoločnosti s ručením obmedzeným ukladal povinnosť zabezpečiť riadne vedenie predpísanej evidencie a účtovníctva, viesť zoznam spoločníkov a informovať spoločníkov o záležitostiach spoločnosti. Až 1. januára 2002 vstúpil

do účinnosti § 135a Obch. zák., ktorý bližšie upravoval postavenie konateľov a ich povinnosti. Konanie žalovaného v I. rade v čase uskutočnenia právneho úkonu upravovalo ustanovenie § 567 Obch. zák., podľa ktorého mal povinnosť postupovať pri zariadovaní záležitostí spoločnosti s odbornou starostlivosťou. Pokiaľ ide o pojem odborná starostlivosť, pri jeho obsahovej interpretácii je potrebné vychádzať z obvyklej odbornej starostlivosti, t.j. takej, aká sa pri podobných zmluvách bežne poskytuje ako praxou uznávaný štandard.

Podľa čl. 18 ods. 4 Spoločenskej zmluvy o založení spoločnosti s ručením obmedzeným I., zo dňa 29. septembra 1997 mal žalovaný v I. rade oprávnenie konať za spoločnosť samostatne. Podľa čl. 18 ods. 5 zmluvy bol povinný konať so starostlivosťou riadneho obchodníka, postupovať v súlade so spoločenskou zmluvou a rozhodnutiami valného zhromaždenia. Pokiaľ mala byť určitá majetková dispozícia vopred alebo dodatočne schválená valným zhromaždením, bol povinný vyžiadať si takéto schválenie. V tomto článku spoločenskej zmluvy bolo zakotvené určité obmedzenie konateľského oprávnenia v súvislosti s prevodmi majetku spoločnosti. Žalovaný v I. rade tiež poukazuje na skutočnosť, že všetci konatelia a spoločníci boli v spoločnosti aktívne činní a mali preto každodenný kontakt s dianím v spoločnosti. Žalobca bol pred uskutočnením predmetného úkonu o ňom informovaný a nemal žiadne námietky. Ďalej žalovaný v I. rade poukazuje na právnu úpravu zodpovednosti za škodu, obsiahnutú v Obchodnom zákonníku a nesplnenie základných predpokladov pre vznik práva na jej náhradu na strane žalobcu.

Navrhuje, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil tak, že základ nároku nie je opodstatnený.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že žalovaný v I. rade priznáva porušenie príslušných zákonných ustanovení, týkajúcich sa zákazu konkurencie, keďže vykonával funkciu konateľa v spoločnostiach s rovnakým predmetom podnikania. Súd prvého stupňa správne aplikoval príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka upravujúce vzťah z mandátnej zmluvy na predmetný právny vzťah. Vznik škody na strane žalobcu bol v konaní preukázaný.

Napadnutý medzitémny rozsudok preto navrhuje potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po prejednaní veci podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 1 O.s.p. dospel k záveru, že odvolanie žalovaného v I. rade nie je dôvodné.

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa rozhodol o opodstatnenosti základu žalobcom uplatneného práva na náhradu škody, ktorej sa žalobca domáha vo výške 497 327 Sk voči žalovanému v I. rade ako bývalému konateľovi.

Dňa 6. decembra 2001 uzavrel žalobca, za ktorého konal žalovaný v I. rade ako postupca so spoločnosťou L. ako postupníkom a leasingovou spoločnosťou V., Dohodu o postúpení práv a povinností zmluvy, podľa č. II ktorej postupca previedol na postupníka všetky práva a povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o finančnom leasingu vozidla Škoda Octavia ŠPZ X. č. karosérie T.. Zmluva o finančnom leasingu ojazdeného vozidla bola medzi žalobcom a leasingovou spoločnosťou uzavretá dňa 3. novembra 1999. V čase uzavretia zmluvy o postúpení práv a povinností z leasingovej zmluvy bol žalovaný v I. rade s vkladom vo výške 120 000 Sk spoločníkom spoločnosti L., ktorej základné imanie bolo vo výške 200 000 Sk.

Podľa § 66 ods. 2 Obch. zák. v znení účinnom do 31. decembra 2001 vzťah medzi spoločnosťou a členom štatutárneho alebo iného orgánu spoločnosti alebo spoločníkom pri zariadovaní záležitostí spoločnosti sa spravuje primerane ustanoveniami o mandátnej zmluve, pokiaľ z ich dojednaní so spoločnosťou alebo iných ustanovení zákona upravujúcich ich povinnosti nevyplýva iné určenie práv a povinností.

Podľa čl. 18 bod 5 spoločenskej zmluvy žalobcu, upravujúceho oprávnenia konateľov, konateľ je povinný konať vo všetkých záležitostiach so starostlivosťou riadneho obchodníka. Je povinný postupovať v súlade so spoločenskou zmluvou a rozhodnutiami valného zhromaždenia. Ak má byť určitá majetková dispozícia vopred alebo dodatočne schválená valným zhromaždením, je povinný vyžiadať si

takéto schválenie. Inak sa vzťah medzi konateľom spoločnosti a spoločnosťou riadi primerane ustanoveniami o mandátnej zmluve v zmysle Obchodného zákonníka.

V zmysle ustanovení § 566 a nasl. Obch. zák., ktorými sa vzťah medzi žalobcom a žalovaným podľa § 66 ods. 2 Obch. zák. v znení účinnom v čase uzavretia dohody o postúpení práv a povinností z leasingovej zmluvy spravoval, bolo povinnosťou žalovaného v I. rade ako konateľa spoločnosti postupovať pri zariaďovaní záležitostí s odbornou starostlivosťou.

Aj keď pojem odbornej starostlivosti zákon nedefinuje je zrejmé, že povinnosťou konateľa je prihliadať pri výkone svojej funkcie na záujmy spoločnosti a jej spoločníkov, pričom nemôže presadzovať svoje záujmy na úkor záujmov spoločnosti.

V danom prípade žalovaný v I. rade ako konateľ žalobcu previedol na spoločnosť, v ktorej bol väčšinovým spoločníkom, práva a povinnosti z leasingovej zmluvy po zaplatení časti leasingových splátok zo strany žalobcu. Keďže uvedeným konaním žalovaného v I. rade došlo k zmenšeniu majetku žalobcu, možno dospieť k záveru, že v danom prípade nepostupoval s odbornou starostlivosťou a uprednostnil svoje záujmy pred záujmami spoločnosti, za ktorú konal. Možno preto konštatovať, že porušením povinnosti žalovaného v I. rade došlo na strane žalobcu ku vzniku škody.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd napadnutý madzitýmny rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Právna zástupkyňa žalovaného v I. rade podaním zo dňa 19. marca 2008 požiadala o odročenie pojednávania konaného v predmetnej veci dňa 27. marca 2008 z dôvodu, že v čase pojednávania bude mimo územia Slovenskej republiky. Keďže o uvádzanom dôvode pre odročenie pojednávania nepredložila žiadny doklad, odvolací súd pokračoval v konaní podľa § 101 ods. 2 O.s.p.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 27. marca 2008

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu